

Lea Pulkkinen
 Professori

CV Suomeksi (päivitetty 4.9.2023)

Sisältö

- A. Koulutus ja tieteelliset asemat
- B. Kansainvälisiä ja kotimaisia ammatillisia tehtäviä
- C. Tutkimusprojektit, julkaisujen osalta ks. Publications <http://users.jyu.fi/~leapulkk>
- D. Palkinnot ja tunnustukset

- A. Koulutus ja tieteelliset asemat

Tieteelliset tunnustukset

- 1989 Academia Europaean Charter jäsen
- 1994 Suomalaisen Tiedeakatemian jäsen
- 2009 Joensuun yliopiston kunniatohtori, kasvatustieteiden, kehitys- ja koulutus -painoalueella
- 1987–89 Todettu pätevyys psykologian (Jyväskylä), sosiaalipsykologian (Helsinki) ja kasvatustieteen (Jyväskylä) professorin virkoihin

Koulutus

- 1958 Ylioppilas, Heinolan yhteislyseo
- 1961 Humanististen tieteiden kandidaatti (psykologia, suomen kieli ja kirjallisuus), Jyväskylä kasvatustieteiden korkeakoulu
- 1963 Kasvatustieteiden maisteri (psykologia, kasvatustiede, suomen kieli, kirjallisuus), Jyväskylän kasvatustieteiden korkeakoulu
- 1966 Kasvatustieteiden lisensiaatti (pääaineena psykologia, sivuaineena kasvatustiede), Jyväskylän yliopisto
- 1969 Kasvatustieteiden tohtori (psykologian alalta), Jyväskylän yliopisto
- 1972–73 Postdoctoral opintoja sosiaalipsykologiassa, Sussexin Yliopisto, UK
- 1982 Maanpuolustuskurssi (86.), Helsinki
- 1987 Yliopiston johtamiskurssi, Jyväskylä

Tehtäviä Jyväskylän yliopistossa

- 1958–60 Kirjastoharjoittelija
- 1961–65 Psykologian assistentti
- 1966 Soveltavan psykologian lehtori
- 1967 Vt. psykologian apulaisprofessori
- 1968–69 Tutkijastipendiaatti väitöskirjaa varten
- 1970–72 Kasvatustieteen apulaisprofessori, nimitys 1971
- 1972–82 Psykologian apulaisprofessori
- 1982–89 Vs. psykologian professori
- 1990 Psykologian professori
- 1995–2001 Akatemiaprofessori
- 2004 Emerita, pakollinen eläkeikä 65-vuotiaana

Hallinnollisia tehtäviä Jyväskylän yliopistossa

- 1976, 1978–79, 1982–85, 1990–92, 1993–96 Psykologian laitoksen johtaja

- 1986–2002 Yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan dekaani/varadekaani
 1971–72 Rehtorin asettaman opinto-ohjaajien koulutuksen suunnitteluryhmän j.
 1983–85 Rehtorin asettaman musiikkiterapian koulutuksen suunnitteluryhmän vpj.
 1987–88 Rehtorin asettaman perhetutkimusyksikön perustamista valmistelleen ryhmän pj.
 1990–95 Perhetutkimusyksikön johtoryhmän pj ja johtaja oto
 1997–2005 Ihmisen kehitys ja sen riskitekijät -huippututkimusyksikön johtaja
 2000–02 Huippututkimusohjelman rahoittaman Psykocenter tukitoiminto-organisaation johtaja, sulautettiin Agora Centeriin, jonka varajohtaja 2002–2005
 2002–05 Jyväskylän yliopiston tiedeneuvoston jäsen

B. Kansainvälisiä ja kotimaisia ammatillisia tehtäviä

Kansainvälisiä tehtäviä, ks. yksityiskohtia <http://users.jyu.fi/~leapulkk> Biographical Sketch

Vierailut

- 1992–2007 Vieraileva tutkija USAssa: University of California, Berkeley, North Carolina, Chapel Hill ja Indiana University, Bloomington
 Englannissa University of Cambridge ja Saksassa Friedrich Schiller -yliopisto, Jena
 1993 Vieraileva psykologian professori (5 kk), Arizonan yliopisto, USA

Yhdistys- ja kongressitoimintaa

- 1962- Esitelmiä kansainvälisissä kokouksissa ja ulkomaisissa yliopistoissa
 1974- International Society for Research on Aggression (ISRA) -järjestön toimintaan osallistuminen
 1984 ISRA:n 6. maailmankongressin ohjelmakomitean puheenjohtaja, Turku
 1979- International Society for the Study of Behavioral Development (ISSBD) toimintaan osallistuminen, hallituksen jäsen 1989–2000
 1989 ISSBD:n 10. maailmankongressin vastuujärjestäjä ja puheenjohtaja, Jyväskylä
 1991–96 ISSBD:n Presidentti ja tähän asemaan liittyen vastuullinen lukuisten kansainvälisten workshopien ja konferenssien järjestämisestä eri maanosissa
 1996–2000 ISSBD:n edellinen presidentti hallituksessa

Muita tehtäviä

- 1975- Useiden aikakauslehtien toimituskuntien jäsen ja vertaisarviointien laatija
 1992- Asiantuntija täytettäessä professorin virkoja Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Yhdysvalloissa
 1990- Tutkimushankkeiden arvioitsija Britanniassa, Hollannissa, Belgiassa, Ruotsissa ja Virossa
 1992–97 Sveitsiläisen Johann Jacobs Foundationin apurahalautakunnan jäsen
 1997-98 EU:n Training and mobility of researchers –ohjelman paneelin jäsen
 2001 Haifan yliopiston (Israel) nuorisotutkimuskeskuksen, Minerva, arviointipaneelin j.
 2003 Marie Curie -ohjelman arviointipaneelin jäsen
 2002–13 Pitkittäistutkimusten tulosten vertailemiseksi perustetun Center for the Analysis of Pathways from Childhood to Adulthood (CAPCA) jäsen
 2004–07 EU:n rahoittaman NORFACE-ohjelman ohjausryhmän jäsen tutkimuksen uusien rahoitusmahdollisuuksien löytämiseksi
 2007–12 Euroopan Tiedesäätiön ja Komission ERA-NET-projektin psykologian komitean jäsen ja puheenjohtaja (2010–2012) tieteellisten julkaisujen arvioimiseksi ja luokittelemiseksi
 2009–11 EU-projektin, Family Platform, tieteteellisen neuvottelukunnan jäsen
 2011–21 The Alliance for Childhood European Network Groupin jäsen ja hallituksen jäsen

- sekä sen julkaiseman kirjasarjan (vol. 5-7), "Improving the quality of Childhood in Europe" toimituskunnan jäsen
- 2012 Kööpenhaminan yliopiston tutkimusrahoituksen arviointipaneelin jäsen
- 2007, 2011 ja 2017 Uppsalan yliopiston psykologian tutkimuksen arviointikomitean jäsen, pj. vuonna 2017
- 2017 Hollannin kaikkien yliopistojen psykologian tutkimuksen arviointikomitean jäsen

Kotimaisia tehtäviä

- 1972-81 Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research -sarjan vastaava toimittaja
- 1975- Esitelmiä vanhemmuudesta, lasten kehityksestä ja hyvinvoinnista, koulupäivän rakenteesta, lasten yksinäisistä iltapäivistä ynnä muusta
- 1975-81 Jyväskylän Studiokuoroyhdistyksen puheenjohtaja
- 1975-2013 Haukkalan lastenpsykiatrisen hoitolaitoksen kannatusyhdistyksen hallituksen j.
- 1979-90 Pernasaaren koulukodin johtokunnan jäsen tai varapuheenjohtaja
- 1979-90 Kirkon tutkimuslaitoksen johtokunnan jäsen
- 1979-80 Parlamentaarisen päivähoidon kasvatustavoitekomitean asiantuntijajäsen
- 1981-88 Kotikasvatuksen liiton perustaja ja puheenjohtaja
- 1982- Asiantuntija eduskunnan sivistysvaliokunnassa ja sosiaali- ja terveysvaliokunnassa
- 1983-86 Päivähoidon neuvottelukunnan jäsen, valtioneuvoston kutsuma
- 1983-85 Kolumnisti Helsingin Sanomat
- 1984-85 Naisten asemaa turvallisuuspolitiikassa selvittelleen työryhmän jäsen, Maanpuolustusopetuksen neuvottelukunta
- 1984-89 Korkeakouluneuvoston kasvatusta- ja psykologia-alan jaoston jäsen ja vpj.
- 1989-96 Suomen Psykologisen Seuran hallituksen jäsen
- 1991-98 Keski-Suomen Paasikiviseuran varapuheenjohtaja ja puheenjohtaja
- 1991-2007 Niilo Mäki Säätiön valtuuskunnan jäsen, uudelleen 2014-2019, josta pj 2015-19
- 1994-2001 Psykologian laitosten yliopistoverkoston Psykonet jäsen ja pj
- 1996-2002 Tilastokeskuksen johtokunnan jäsen
- 1996-97 Kansallista huippututkimusyksikköstrategiaa pohtivan työryhmän jäsen Suomen Akatemian kutsusta (pj. pääjohtaja Reijo Vihko)
- 1999-2006 Suomen Akatemian historian kirjoittamista tukevan historiatyöryhmän jäsen
- 2002-05 Tiede- ja teknologianeuvoston jäsen (pj. pääministerit Lipponen ja Vanhanen)
- 2002-05 Asiantuntijaraportti eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan pyynnöstä informaatioteknologian vaikutuksista sosiaaliseen pääomaan varsinkin lapsilla ja nuorilla
- 2003-08 Suomalaisen Tiedeakatemian hallituksen jäsen
- 2005-07 Varhaiskasvatuksen neuvottelukunnan jäsen, valtioneuvoston kutsuma
- 2005-07 Valtion elokuvatarkastamon neuvottelukunnan jäsen
- 2006-08 Kastelli Oy:n erityisasiantuntija lapsiperheiden tarpeiden huomioon ottamiseksi talosuunnittelussa, näyttelytalo Vaasan asuntomessuilla 2008
- 2008-14 Jyväskylän konserttisalin hanketukiyhdistyksen pj.
- 2008-17 Psykologian tieteellisen neuvottelukunnan jäsen, asetettu psykologisen työn tiede- ja tietoperustaa koskevia asioita varten
- 2013-20 Haukkalan säätiön perustajajäsen ja puheenjohtaja (tarkoitus: lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen), hallituksen jäsen 2021-
- 2015 Opetusministeri Krista Kiurun kutsumana selvityshenkilönä laatinut ehdotuksen koulupäivän rakenteen muuttamiseksi: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-341-5>
- 2016-19 Sipilän hallituksen kärkihankkeen Lasten ja perheiden palvelujen muutosohjelman (LAPE) tieteellisen neuvottelukunnan vpj.

2017- Suomen Taide ja Kulttuurikasvatuksen Observatorion jäsen (Unescon ohjelma)

C. Tutkimusprojektit

Projektin nimi: The Jyväskylä Longitudinal Study of Personality and Social Development (JYLS), lyhyesti Lapsesta aikuiseksi

Tarkoitus: Tutkimuksen kohteena on ollut tunteiden ja käyttäytymisen säätelyn merkitys yksilöiden välisille eroille sosioemotionaalisessa käyttäytymisessä sekä vastaiselle kehitykselle useilla alueilla: persoonallisuuden kehitys, koulutus ja työura, perhe ja vanhemmuus, terveys ja terveystyttäytyminen, kuten päihteiden käyttö, ja epäsosiaalinen käyttäytyminen. Tutkimus antaa tietoa myös kehityspolkuihin kytkeytyvistä tekijöistä, kuten vanhemmuudesta. Tulosten yleistettävyyttä on varmistettu kansainvälisillä vertailevilla analyyseilla. Tutkimusaineisto on tarjonnut mahdollisuuksia myös monien muiden kysymysten ja teoreettisten oletusten tarkastelulle.

Otos: Seurannan kohteena ovat olleet tutkimuksen alkaessa 8-vuotiaat koululaiset (s. 1959), jotka olivat kahdellatoista satunnaisesti poimitulla koululuokalla. Yhteensä heitä oli 369. Ensimmäinen tutkimusvaihe (1968) oli osa Lea Pulkkinen väitöskirjaa (Pitkänen, 1969). Sen jälkeen heidät on etsitty uudelleen tutkittavaksi 14-, 20-, 27-, 33-, 36-, 42- ja 50-vuotiaana. Lisäksi vuonna 1998 tutkittavien 8–12-vuotiaita lapsia kutsuttiin vanhempineen mukaan tutkimukseen. Aineistoa on koottu monipuolisilla menetelmin käsittäen opettaja- ja toveriarvioiteja, haastatteluja, elämäntilannekyselyitä, persoonallisuuskyselylomakkeita, elämänhistoriakyselyitä, lääketieteellisiä tutkimuksia ja laboratoriokeiteita. Aineistoa on käsitelty modernein tilastollisin menetelmin. Lea Pulkkinen johti tutkimusta 1968–2012, minkä jälkeen sitä on johtanut tutkimusjohtaja Katja Kokko Gerontologian tutkimuskeskuksesta, JY. Hänen johdolla on koottu aineisto tutkittavien ollessa 61-vuotiaita.

Rahoitus: Suomen Akatemia 1968–69, 75–76, 80, 82, 86–87, 1991–2005; 2009–2012; Suomen Kulttuurirahasto 86–88; Lääkintöhallitus 81–82, 86–87; Alkoholitutkimussäätiö 86–87; Jyväskylän yliopisto 2000–2005.

Eminentia apuraha (2014) lapsuudesta keski-ikään jatkuneen seuraututkimuksen tuloksia koskevan kirjan laatimiseksi Suomen Kulttuurirahasto tuki kokonaisuutensa laatimista tutkimuksen tuloksista: Pulkkinen, L. (2017). *Human development from middle childhood to middle adulthood: Growing up to be middle-aged*. (Yhteistyössä Katja Kokon kanssa). Lontoo: Routledge. Open access: www.doi.org/10.4324/9781315732947

Kirja pohjautuu noin 200 artikkeliin kansainvälisissä aikakauslehdissä sekä joihinkin täydennysanalyysiin.

Projektin nimi: Kaksosten terveyden ja käyttäytymisen pitkittäistutkimus (FinnTwin 12)
Tarkoituksena on ollut tutkia perinnöllisten ja ympäristötekijöiden vaikutusta kaksosten sosiaaliseen ja terveystyttäytymiseen 12-vuotiaasta eteenpäin.

Otos: Otokseen kuuluivat kaikki Suomessa vuosina 1983–87 syntyneet kaksoset, noin 2800 kaksosparia. Ensimmäinen tutkimusvaihe oli 12-vuotiaana ja nuoruusiän tutkimusvaiheet olivat 14- ja 17-vuotiaana. Tutkimukseen sisältyi väestötasoisena tutkimuksena ohella intensiivinen tutkimus noin 40 %:lla aineistosta kliinisine haastatteluineen. Tutkimusta on jatkettu aikuisiässä.

Tutkimuksen johto: Tutkimuksen johtajana on ollut psykologian ja lääketieteellisen genetiikan professori Richard J. Rose, Indianan yliopistosta Yhdysvalloista ja varajohtajina geneettisen epidemiologian professori Jaakko Kaprio Helsingin yliopistosta ja psykologian professori Lea Pulkkinen Jyväskylän yliopistosta. Tutkimusaineistoa on käsitellyt laaja suomalais-amerikkalainen

tutkimusryhmä.

Rahoitus: Yhdysvaltojen National Institute of Alcohol Abuse and Alcoholism 1994-; Suomen Akatemia 2000–05 (Huippututkimusyksikkö Ihmisen kehitys ja sen riskitekijät, joht. Lea Pulkkinen), ja 2006- (Jaakko Kaprion saama rahoitus).

Julkaisut: ks. <http://users.jyu.fi/~leapulkk> Publications, mm. Rose, R. J., Salvatore, J. E., Aaltonen, S., Barr, P. B., Bogl, L. H., Byers, H. A., Heikkilä, K., Korhonen, T., Latvala, A., Palviainen, T., Ranjit, A., Whipp, A. M., Pulkkinen, L., Dick, D. M. & Kaprio, J. (2019). FinnTwin12 Cohort: An updated review. *Twin Research and Human Genetics* 22(5), 1-10. DOI: 10.1017/thg.2019.83 ja Pulkkinen, L., Kaprio, J., & Rose, R. J. (toim.), (2006). *Socioemotional development and health from adolescence to adulthood*. New York: Cambridge University Press, jossa tarkastellaan rinnakkain kaksostutkimusta ja Lapsesta aikuiseksi –tutkimusta ja niiden tuohon mennessä tuottamia tuloksia.

Projektin nimi: Eheytetty koulupäivä

Projektin tarkoituksena oli tukea lasten sosiaalista kehitystä kouluympäristössä.

Tutkimuksen toteutus: Tutkimuksen suunnittelu alkoi eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan vierailusta Jyväskylään. Siihen osallistunut kansanedustaja Kyösti Karjula kuuli esittelyn Lapsesta aikuiseksi – tutkimuksesta, mikä synnytti kipinän kysyä, voisiko koulua kehittää tukemaan lasten sosiaalista kehitystä. Kutsu tapaamaan eduskunnassa kokoontuvaa ryhmää johti tutkimussuunnitelman pyytämiseen. MUKAVA (muistuttaa kasvatusvastuusta) -hankkeen ohjelma sisälsi oppilaiden toivomien harrastusten sisällyttämistä koulupäivään, mistä rahoittajaksi toivotun Sitran edustaja kiinnostui. Tuloksena oli kolmivuotinen projekti (2002–2005) seitsemässä koulussa eri puolilla Suomea. Projektin suojelijana oli kulloinenkin eduskunnan puhemies ja projektin hallituksen puheenjohtajana kulloinenkin opetusministeri.

Projektin käytännöllistä toteutusta johti rehtori, KT Leevi Launonen. Kokeiluun liitettiin Suomen Akatemian rahoituksella tutkimus, jonka turvin PsT Riitta-Leena analysoi alku- ja loppumittauksia. Tulokset osoittivat, että koulupäivään kytketyt harrastukset, erityisesti taideharrastukset, kehittivät sosiaalisia taitoja, työskentelytaitoja, kuten keskittymiskykyä, ja koulumenestystä. Projekti sysäsi eteenpäin koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevaa lainsäädäntöä. Harrastusten kytkeminen koulupäivään on edennyt hitaasti, mutta vuoden 2023 alusta lähtien on voimassa Nuorisolakiin tehty täydennys, joka edistää tämän suuntaista rakenteellista kehitystä koulussa.

Tietoa tuloksista on julkaisuissa:

Pulkkinen, L. & Launonen, L. (2005). *Eheytetty koulupäivä: Lapsilähtöinen näkökulma koulupäivän uudistamiseen*. Helsinki: Gaudeamus.

Opetusministeri Krista Kiurun kutsumana selvityshenkilönä laadittu raportti: Pulkkinen, L. (2015). *Innostava koulupäivä: Ehdotus joustavan koulupäivän rakenteen vakiinnuttamiseksi*. Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2015:6 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-341-5>

Metsäpelto, R., & Pulkkinen, L. (2014). The benefits of extracurricular activities for socioemotional behavior and school achievement in middle childhood: An overview of the research. *Journal For Educational Research Online / Journal Für Bildungsforschung Online*, 6(3), 10-33.

Julkaisut (noin 600), ks. <http://users.jyu.fi/~leapulkk> Publications

D. Palkinnot ja tunnustukset

Kunniamerkit

1982 Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki

- 1989 Sotilasansiomitali [työstä koskien naisten asemaa turvallisuuspolitiikassa]
- 2000 Tasavallan Presidentin myöntämä virka-ansiomerkki
- 2002 Suomen Leijonan Komentajamerkki

Palkinnot

- 2001 Suomen Tiedepalkinto
- 2011 Tiedonjulkistamisen elämäntyöpalkinto
- 2023 Suomalaisen Tiedeakatemian Kunniapalkinto

Kansainväliset tunnustukset

- 2003 Aristoteles -palkinto, European Federation of Psychologists Association (EFPA), Wien
- 2005 Tunnustus erinomaisesta lasten kehitystä koskevasta tieteellisestä työstä, Society for Research in Child Development, Atlanta, USA
- 2006 Tunnustus erinomaisesta työstä ihmisen kehitystä koskevan tutkimustiedon soveltamiseksi, International Society for Research of Behavioural Development, Melbourne, Australia
- 2016 ISSBD Fellow merkittävistä aikaansaannoksista elinikäisen kehityksen alueella

Kotimaiset tunnustukset

- 1978 Kustantaja Gummeruksen tunnustuspalkinto kirjasta Kotikasvatuksen psykologia
- 1983 Vuoden Nainen, Kansainvälisen Liike- ja virkanaisten liiton Suomen osasto
- 1991 Tieteellisen tiedon julkistamispalkinto, Jyväskylän yliopistosäätiö
- 1992 Tiedotuksen Iyyra (suunnitellut taitelija Pentti Papinaho), Korkeakoulutiedottajien kannustuspalkinto
- 1992 Vuoden Professori, Suomen Professoriliitto
- 1999 Suomen Psykologiliiton hopeamitali
- 2002 Kunniajäsen, Delta Kappa Gamma Society International
- 2003 Kunniakirja: Vuoden käyttäytyjä julkisuudesta tutulle henkilölle, jonka persoonaan liittyy positiivisia mielikuvia, jotka kannustavat kansalaisia myönteiseen, kanssaihmissä huomioonottavaan käytökseen., Tapaseura ry
- 2003 Vuoden Alvari työstä Jyväskylän tekemisestä tunnetuksi ja sen kehityksen edistämiseksi, Jyväskylän kaupunki ja Jyväskylän Nuorkauppakamari
- 2003 Ylpön Kannu (suunnitellut taitelija Raimo Kanerva "Sweet home sweet" – oma koti kullaa kallis) tunnustuksena lasten hyväksi tehdystä työstä, Tampereen Lääkäripäivät
- 2004 Elsa Enäjärvi-Haavion palkinto, Väestöliitto
- 2005 Jyväskylä palkinto poikkeuksellisen mittavasta työstä Jyväskylän henkisen ja aineellisen perinteen hyväksi, Jyväskylä Seura
- 2007 Lapsitekopalkinto, Lasinen kotka (suunnitellut lasipuhaltaja Jouko Rajala), lasten hyväksi tehdystä työstä, Nuorten Kotkien keskusliitto
- 2010 Varttuneen tutkijan palkinto, Yliopistoverkosto Psykonet ja Suomen Psykologinen Seura
- 2012 Psykologian opiskelijajärjestö Stimuluksen kunniajäsen
- 2014 Paul Harris Fellow Rotary Säätiö, Presidentti, Jyväskylä-Päijänne Rotaryklubi 2013–4